

ՏՆՕՐԷՆ ԽՍՐԱՅԻՆ
ԵՒ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՅԻՒ Մ. ԹԻՒՂԵՆՏՅԱՆ
ԽՍՐԱՅԻՆ
Պատկերա ընդհանուր
Խորհրդի ղեկավար
Դոց Թիւ 12

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

— ԽՈՒՄԵՐԻՐ 20 ՓՐ. ԱՐԾԱԹԻՐ —

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՅԵՐՄԻՐ

Կ. ՊՕԼՈՅ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան	100
Վեցամսեայ	50
Եռամսեայ	25

Գաւառաց, Այսուար,
Հանաց և կամ օտար երկ-
րի համար թղթատարու-
թեան ծախքը բաժանոր-
դաց վրայ է:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆ

Ա-

ՀԱՅ ԵՂԲԱՅՐԻ

Իմ տարազ իր Հայ եղբորը,
Հայկական-խնդիրն՝ բոլոր
խեթիւ հայեցաւ Արեւմտեան
արեւնաթաթաւ քաղաքակա-
նութիւն՝ վերջապէս պիտի լւծ-
ուի Հայկական-միութեամբ:
Ի մեծութենէ անտի դատ-
վիթեալ և ի մեծութիւն անոր
նկարող նահատակ ժողովրդին
մէջ շնորհակալեաց վրայ եր-
բունք ստանալն մեծ բան է,
երբայս մերժեց զայդ մեծու-
թիւն Պիւրիւնի Աւագածորդին
մէջ:

Ուրեմն ինչ մնաց մեզ ընել-
Վիանալ:

Մի և եթ մտածութիւն ու-
նենալ որ բնայ ԳՈՐԾԻԼ:

Մի և եթ օրէնք՝ որ բնայ
ՅԱՌԱՋԻՐԻՄՈՒԹԻՒՆԸ:

Մի և եթ նպատակ որ բն-
այ ՅԵՆԵԼ ԺՈՂՈՎՈՐԴԸ:

Եւ ահա ճշմարիտ քաղա-
քակրթութիւնը, մայրն ամե-
նայն երջանկութեանց:

«Հայկական խնդիր» կ'անեն
ի՞նչ է այս. — Ասի՛ Հայուն ի-
բըր ՄԱՐԻ ապրելու խնդիրն է:
Պայտապանեմք զայս խնդիր
այն ամեն միջոցներով՝ զորս ու-
նիմք և զորս կրնամք ձեռք
բերել եթէ ուզեմք:

Հայեր, մեր արտօրանաց
մաշած սեմին վրայ կանգուն
կենցած՝ զգանք և զգացունեմք
թէ մարդ իրԱՆԻՍԻՒՄ ունի Ա-
ԶԱՏ ապրելու այն կտոր մէ երկ-
րին վրայ ուր զրկած է զինքը
Նախախնամութիւնը:

Տղայամուտ թիւն պէտք չէ,
և ոչ իսկ երկիր, զի այս այն-
պիսի ճշմարտութիւն մ'է, զոր
մարդ ուրանալու համար՝ նախ
հարգութեանը ուրանալ պար-
տաւոր է, զի ազատութիւնը և ազա-
նութեան մէջ անդորրութիւնը

մարդկային գոյութեան ԱՌԱ-
ՋԻՆ ՊԷՏՐՆ է:

«Բռնապետութիւն» կ'անեն,
ի՞նչ է այս. — Սադանին դա-
հակալութիւնը որ ժողովրդաց
կեանքը կ'սպառէ տիեզերաց
վրայ:

Յո՛ւ ձեռք, հնօրեայ այդ-
դ ժոխային վեհապետութիւնը
իսպառ պիտի կործանի այն օր՝
ուր ի կատար հասանէ այն Մեծ
-Յեղափոխութիւնը՝ զորն ախա-
տենալէ կատարեց 89 ամա-
սիականը:

Ազատութեան հանգանակը
պիտի խմբագրուի, Ազգաց եղ-
բայրութիւնը պիտի Հիմնուի:
Հաւատարմութեան սկզբունքը չձ-
գիտի բռնաբարութիւն:

Ազատութեան հանգանակ-
կին առջև է-՛միջոց չպիտի ար-
համարհուի, և ոչ ալ վեղարն
պիտի անարգուի: Սրտերու մէջ
միութեան գիծը պիտի ձգուի,
Քրիստոնեայ ծնիլը յանցանք
չպիտի համարուի, և ոչ ալ
Հրեայ ծնիլը ոճիր:

Մի օր ըսի՛ և կ'ըսեմ. այ
սօր զերեկն կայսերակէ ի լա-
ւքն, և վաղն՝ զայսօր:

Այս այլեկերպումներն բարի
են, Լաւ հասկանամք զիրեք:
Սխալ հառկացողութիւնք եր-
բեմն Ազգի մը ճակատագիրն
կ'յեղարկեն, զԱպագայն կ'վե-
տանդեն:

Թիւր իմաստասիրութիւնն
արտաքսել տուաւ զմարդն ի
Դրախտէն, ուղիղ իմաստասի-
րութիւնը ազան կամ անազան
զայն հոն մտցնել պիտի տայ:

Եթէ ճշմարիտ իմաստասի-
րութիւնը չ'կարողանայ զայդ բ-
նել, մարդն յախտեան ար-
տաքսեալ պիտի մնայ անտի:

Առտուածութիւն սքանչելեաց
մէջ մի խորին քիլիսոփայութիւն
կայ, զոր մարդ կարենալ նկա-
տելու համար անկող- բանալի-
րութեան պէտք ունի:

Եւ դու, իսաակիր ժողովուրդ-
Հայոց, դու չպիտի մեռնիս, զի
դու գրականութիւն ունիս Գը-
րականութիւն, անմահ յեցա-
կէկ ժողովրդաց՝ որք կապրին
և չպիտի մեռնին:

Այո՛, դու չպիտի մեռնիս,
այլ պիտի լինիս ԱԶԱՏ՝ որպէս
ՄԱՐԻ, ՎԵՂԱԳԵՏ՝ որպէս ԺՈ-
ՂՈՎՈՐԴ, ՄԵՏ՝ որպէս ԱԶԳ,
և քո նպատակն և մեծու-
թիւն պիտի կանխես իոյնչա-
փով՝ ինչ չափով որ փութաս
հանրական՝ որով և առաւել
արդիւնաւոր գործել զայն սըր-
բազան Շարժում՝ որ կայ այ-
սօր Հայկական մարմնոյն մէջ:

Սակայն, Աքառազեան իմ
ազգ, խելամուտ լեր, ճշմարիտ
և իրական մեծութիւն պէտք է
և պառ երևոյթ:

Ճշմարիտ և իրական մեծու-
թիւնը Վկայանայ ճշմարիտ քա-
ղաքակրթութեան մէջ, և ճշ-
մարիտ քաղաքակրթութիւնը
իւր էութեան կենսական տարրը
կընդունի բարոյական զօրու-
թեանն՝ որ կ'գտնուի գրակա-
նութեան մէջ, և գրականու-
թիւնն ալ դաստիարակութեան
կաթոնն կ'անանի և կ'բարդա-
ւանի:

Արդ՝ պէտք է ծաւալել մի
այնպիսի ընտիր դաստիարակու-
թիւն՝ որով և հիմնել մի այն-
պիսի շքեղ գրականութիւն որ
բաւական լինի տալ մեզ զճշ-
մարիտ և զիրական մեծութիւն:

Վայրենութիւնը ճշմարիտ
մեծութեան միւս ծայրն է, ան-
դունդ մ'է նա միմիւր և ահա-
լի, ուր բանին լոյսը կ'նսեմա-
նայ և չճառագայթելու, և ուս-
կից երբեմն ազգեր կ'յառնեն
և զերկրագունդը կ'քանդանեն
հրաշալեաց տեսլարան մը դար-
ձնելով զայն շնորհիւ ճշմարիտ
քաղաքակրթութեան:

Ապացոյցի պէտք չունիմք:

Դեռ չ'կ'ըսեմ իմ այս յօդ-
ուած՝ հարցանեմ ձեզ, ո՛րքա-

նապեղ աշխարհակալք՝ որ կը
ննջէք ի գերեզման: Ներոն,
Ալեքսանտր, Նաբոլէոն, տուք
ինձ պատասխանի. այս երկրա-
գունդ կոչուած մոլորակին վը-
րայ զի՞նչ է մարդ, իցէ թէ դա-
լինի մի օրոհասցի ի Յրանստ,
կամ մի իդայացի յիդալիա, —
... լուծիւն, ըսեմ ես զայն,
— մարդն է հոս մի էակ տարա-
զիւր անտի՝ ուսկից կ'գայ և
անտի՝ ուր կ'գնայ, մի էակ՝
ուր մերթ պաշտի Անմահ Աս-
տուած, Մեծ-Հեղինակը Գոյա-
կանաց, մի էակ՝ շաղկապեալ
ի հիւլէ և յողի, հիւլէն փշրի
իսկ հողին — դնայ հոն՝ ուր
սաւառնին արդարին ազօթք՝
և ուր հանգչին Առաքեալներն,
Մարտիրոսներն և ուր հոլածե-
ւէ Ամենակարողն Աստուած:
Այլ դուք լուքք, լուքքք, ո՛-
րոհապետք, զի այդ իսկ է ձեր
բաժին:

Փիլիսոփայութիւնը երկուն-
քի մէջ է. ճշմարիտ վեհապե-
տութիւնը զազափարականի
շրջանակէն ելնելով՝ իրականու-
թիւն կառնու, մարմին կառնու:
Փառք նորին վեհափառ
մարմնաւորութեան:

ՊՕԼՈՅ Յ. ՃԻՆՔԻՆԻՆ

Տիգրանակերտէն Գեոր. Խո-
րէն Ս. Եպիսկոպոսի կողմանէ
բշ. և գշ. օր կրկին Ազգ. Պատ-
րիարքարան զարնուած հեռա-
գիրք կ'ծանուցանին թէ Գեոր.
Փիլիպպոս Ս. Եպիսկոպոսի հա-
կառակորդ կուսակցութիւն չը
կայ այժմ Տիգրանակերտի մէջ,
իսկ եթէ կանխու հակառակու-
թիւն ունեցողք կային, ատենք
ալ Գեոր. Փիլիպպոս Եպիսկոպոս.
սի պաշտօնակութեան կողմը
չեն եղած երբէք, կրօնական
ժողովը միայնջսկներ է գործել.
Իսկ Բնիկ. և Քաղ. ժողովները
բնաւ չեն գումարուիր, հակա-
ռակ իւր հրաւիրանաց, զի ա-
մենամեծ մասը հրաժարական
տուեր է:

վերջնական Դեր. Խորեն ե. պիկետայն կյանքն է թե բողոք. դակ ժողովուրդը անհամբեր իւր սիրելի Առաջնորդին վերադարձին կըսպասէ և թէ ինքն ալ իւր վիճակին (եղեսիւ) մէջ կարեւոր գործեր ունենալով մեկնելու պարտաւոր է:

Ս. Կայն Ս. Պատրիարք Հայր Զեւարդ Կաթողիկոսներ է Խորեն և պիկետայն թէ իւր պաշտօնը քննութիւն կատարել ըլլալով, պէտք է որ քննութիւնը ժամ առաջ ընէ, տեղեկագիրը զրկէ և անկէ վերջը իւր վիճակը մեկնի:

Ժողովուրդն ալ համոզե թէ արդարութիւնը տեղը տանելու համար ունէ ջանք չխնայուի, միայն թէ քիչ մ'ալ սիրով համբերելու են:

Սերաստիոյ նորընտիր կուսակալ վսեմ. Հագգը բաշայի շնորհաւորական գիր մը գրուեցաւ Ս. Պատրիարք Հայր Կողմանէ:

Աւետարներ կըսէ թէ ի նը. պատահաբար սովորող, Ա. մերիկայէն ալ հանգանակուած թեան գումար մ'եկեր է. եւ Ամերիկայի Պորտ ընկերութիւնը՝ սովորած տեղերուն բողոքական հովիւներուն, քարոզիչներուն, դաստաւարաց և ուրիշ գործակալաց ամսական թոշակներն առժամանակեայ կերպիւ աւելցնելէն զատ, սովորող համար 60 ոսկւոյ նպաստ մը զըրկեր է:

Ատաբաղարէն ալ կ'զրեն թէ, Ս. Պատրիարք Հայր Գրառ թագրերին շնորհիւ, իզմիտի կառավարչէն հեռագրուելու է Ատաբաղար թէ գրիւք ասինքն 18 հոկտեմբեր 35 ղ. մեծաւոր գըրամով 2000 գրիւ ցորեն պիտի բաժնուի բնակչաց, փոխարէն գինը օգտու. ին հատուցանելու պայմանաւ:

Այս 2000 գրիւին 500ը նախ. կին գաղթական չէր քննարկուէ, 750ը հերկագործ տաճիկ ժողովուրդին, 750ն ալ հայ, յոյն և ռուսացիներն ժողովուրդոց բաժնել որոշեր է տեղւոյն իտարէի ժողովը: Այս վերջին 750էն 500 գրիւ հայ հաստաւորութեան բաժին պիտի իյնայ, որն որ թէ քիչ և թէ՛ գինը սուղ է, բայց ցարդ բան մ'ալ տրուած չէ:

Ճանաչանքն թէ պէտք Բաց. ունի, իսկ հիմայ ալ Չէրքէզ գաղթականաց երկիւղէն տեղէ տեղ չերթուի:

Վերջին օրերս 8-10 ճան. բորդ. կողպարուելու և մէկ երկուքն ալ վերադարձուի են:

Չէրքէզը 1-2 ջաղացք կը խելով 150 գրիւ չափ ցորենը:

յաճախակեալ են խեղճ գիւղաց. ւոյ. որք կէս կէս կամ մէկ մէկ գրիւ քերեր էին աղալու, Գիւ. ղերուն մէջ ալ գողութիւններն անպակաս են:

Այս առաւօտ Տգաղարական Տեսչութեան կողմանէ հետեւ. եալ հրամանագիրն ստացանք: ՎրԱԴԻՐ զաղէթաւոր Դիւս. խելի արիւնքսինտէ տերն իլէ. տիկի պէնտտէ, հիւքիւմէթին մէսքիւքեաթ հագգընտա իթ. թիւաղ իլէտիկի գարարաթա՝ ըրիլ իլէ պէրապէր, գաթտէր է. տէպէ պիլ վիճուհը մէնաթի պիլ թագըմ քէլիմաթը գապիհէ իս. թիւալ իթտիկինէ, վէ պէօլէ պիլ զագէթմանը պապաթը ճա. յիլ օլամաթըղընա մէպի, դա. գէթալը մէզքիւր պա էմը Ալի պու կիւնտէն իթիպարէն միւ. էպպէտէն իլզա գըլլնմըլ տըր:

Կ'իք Տեսչութեան

Յիւ 28 Բէպիւլ էվիւ 97
27 Դուպաթ 95

Հարկ չկայ բացատրութեան թէ դրամոց խառնակութեանը վրայ մեր երեկի հրատարակած խմբագրական յօդուածը, որն որ Բ. Դրան հրատարակած վըճ. ռազրէն առաջ գրի առնուած էր, թերթերունս բոլորովին խաբանմանը պատճառ եղած է:

Յաւալի տնօրէնութիւն մ'է արդարեւ սա, բայց մեր ցաւն աւելի մեծ պիտի ըլլար, եթէ մեր երկրի ժողովրդեանը աւելի ուրախութիւն և բարեբաւոյն լուրեր և տեղեկութիւններ ունենալով հաղորդել, զոյն հրատարակելու միջոցէն զրկուած լիւնէինք: Դժբաղդաբար 1875էն ի վեր, որ սկսած թերթերնս, օսմանեան տարեգրութեան ա. մեկէն թշուառ և տխուր էջերը տողելու հարկադրեցաւ լրԱ. Գիւր, որոց ամենէն վերջը՝ այ. սոր ալ իւր բոլորովին խաբանումը կ'վճռուի:

Յաւալի վսեման մ'է արդարեւ սա, բայց ամբողջ երկրի մը ժողովրդեան թշուառանալուն ու կործանմանն առաջը՝ մէկ թերթի մը խաբանումը բնաւ նշանակութիւն չունի:

Այս առթիւ հրաժեշտի վեր. ջին ողջնը կ'տամք մեր պատ. բաժանորդաց և բնթերցողաց, այս տաժանելի և ապախա առ. պարեգէն, մաղթելով որ մեր թերթին գլխուն պատահած այս դժբաղդութիւնը՝ իրենց ապագայ երջանկութեան և բաւրօրութեան նախադուռն ըլլայ:

Ա. Զ. Դ.

Թերթերնս այսօրուքնէ դա. դարած լինելով, հարկ կ'համա. ըրիմք ծանուցանել մեր պատ. ուարժան բաժանորդաց և բնթերցողաց թէ, Լրագրոյս մէջ իբր թերթին հրատարակեալ «Բարիգու Տարիներ» անուն վիպասանութիւնը, թերի ձգած չըլլալու համար, ամէն օր 16 Ե. րեւէ բաղկացեալ տետր առ տետր հրատարակելով վաղ ուշէ պիտի սկսի բաժնուիլ ի

րենց, զոխարէնը թերթին բա. ժանորդագրութեանց հաշւոյն հաշուելով, տետրին գինը 20 փրլ տրածաթ:

ՀԵՌԱԳՐԱՆՈՒՐՔ

Այս առաւօտ հասած

Բարիգ 10.— Չախակողմեան երեսփոխանը հարցում պիտի ուղղեն կառավարութեան, Յէր. րին կրթութեան օրինաց ծրագրին 7րդ. յօդուածին վրայ ծերակուտի երէկուան քուէար. կուլթեանը նկատմամբ:

Բայց չկարծուի թէ յիշ. եալ օրինաց ծրագրին երկրորդ վիճարանութեանն առաջ աղ. հարցումը տեղի ունենայ:

Արմատակուն թերթերն Ծե. րակուտին դէմ կ'արձակին, և ժիզուլիմաց դէմ՝ ցարդ գորու. թեան մէջ գտնուած նախկին ք. րինաց գործադրութիւնը կ'պահանջեն:

Կ'հաւաստեն թէ կալիֆէ զօրապետը Բարիգի կառավարիչ, և Տըվու (հաւանականաբար Տա. վու) զօրապետը Լիօնի կառա. վարիչ պիտի անուանի:

Լոնտոն 10.— Սթէնտարտ, Բէթէրպոլիէն առած մէկ հեռագրին նայելով կ'հաւաստէ թէ, Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանը և Լօրիս Սէլիքօֆ զօ. պետը համամիտ են խորհուրդ. տալու Չարին որ ազատական բարենորոգումներ հրատարակէ:

Պերլինէն կ'հեռագրեն Մօր. նինկ Բօսթի թէ՛ Հաղթէլտ կոմ. սը, Կ. Պօլիս մեկնելէն առաջ, հրահանգ ստացել է՝ հեղինա. կան խնդրոյն մէջ Գաղղիոյ և Անգղիոյ պահանջմանց կողմը բռնելու:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ 11-20
Բուժէլի 36-75
Թղթաղբամ 1400-00
Պղինձ 630-00
Մէթալիք Տ'ոց՝ 210 զրշ.—
6նոց 130-135.— Մէճիտի տար. բեր. 7 1/2:

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Արդ. գործ. պաշտօնէս. թեան խորհրդական վահան էֆ. Կարգի Մէճիտիէ պա. տուանչան շնորհուցաւ:

— Որ ֆայի հրդեհին լրոյն վրայ Բ. Դրան քաշած հեռագ. րին պատասխան երկէ երեկ չհասնելով, կըսէ թէ այդպիսի հրդեհ մը բնաւ չէ պատահած և թէ անհիմն է այդ լուրը:

— Մ'ահմուտ բաշա Մեծ. իբրտեղ խանը 6 թիւ սենեակը մշտի հայ մը, առկէ 6 ամիս ա. առջ Ամերիկայէն դարձող Միլ. դոն անուն իւր բնկերը գիշ. րանց սպաննելով, սենեկին դուռն ալ կղպելով կ'փախչի:

Մանեկապետը երեկ ոստի. կանս թեան իմացնելով դէպքը, վերադառնալ Հաֆէզ բաշա ան. ձամբ յիշեալ խանը կ'գայ և ըս. պանելոյն դիակին քննութեանը ներկայ կ'գտնուի: և չարագործը բնաւաւ զրկուի:

Չարագործը բնաւաւ զրկուի:

— Գլ. իրիկուն ժամը 11-ին միջոցները Պօլիս Պալատը բաղա. խումբ մը գաղթական կիւնք և էրիկ մորդիկ վառն վրայ խուժեր են հաքերն յափշտա. կելու համար և երբ պատրաս. տուեր են սեղանաւորաց խա. նուծներն ալ խուժելու, խա. նուծպանք անմիջապէս խա. նուծին ոտքերով մեկնելու պար. տաւորներն, Ռատիկանութիւ. նը լսելով խուժարարներէն մէկը քանի ձորապետներ և փուռե. րուն աղջ. օտարիկաներ գրեթէ ապաքնութեան համար:

— Գորտառող մերձեր է կու. սինիէի սեղ Դրան ուրիշ երկրա. կան փոխարինութիւն մ'ընելու առաջարկութիւնը, Նիքիթիւ իշ. խանը քաղ. վստարինութեան տեղ որիչ հակառակարկ մը ներկայացնելով, որ Դրան ցու. ցած ահմանագծէն մեծագէտ կ'տարբերի:

Խաղական զեւսպան Բօր. թի կ'մնը Գարաւաղի սոյն մեր. ժուլի Կալապաշարկին հետ միասող գլ. օր Դրան մատու. ցեր, յայտնելով միանգամայն որ կրնի եղածին չափ շուտով Դուլը փութայ պատասխանել Դարաւաղի յիշեալ հակառա. ջարին, ապա թէ ոչ այնուհե. տե Նիքիթիւ իշխանը պիտի մեկնէ եղեր ունէ փոխարինու. թեան առաջարկութիւն և ան. պատճառ կուսինիէն պիտի պա. անջէ:

Դաղդ. դեպքան Պ. Դուրիւ. ա իւր միջնորդութիւնն ընծա. յեր է այս խնդրոյն վրջ ընդ. փոյթ կարգադրութեանը համար:

— Կաճուրջներն մարտ 15-ն սկսեալ 20 փրլ պղինձի տեղ 26. նոց մէթալիք մը պիտի առնեն 10 փրլ գնով իբր անցաղին:

— Եւրոպական թերթերն կը հաւաստեն թէ այժմ Անգղիոյ, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ ար. քունեաց միջև տրագ. թղթակ. ցութիւններ կը փոխանալու ին Բուժիտի և Լեհաստանի քա. զաւական ապաղայ կայութեա. նը վրայօք: Անգղիոյ խորհրդա. րանին մեծամասնութիւնն ալ, իրազեկ լինելով սոյն կարծեաց փոխանակութեան, միաբան չը. պատասխայէ եղեր Բուժիտի ընդարձակուելուն, և եւրպ. տէրութեանց երաշխաւորու. թեանը ներքն Լեհաստանի ալ անկախ պետութիւնն հրա. տարակուսելուն: — Ինչպէս կը տեսնուի, բոլոր այս խորհուրդ. ներն ու առաջադրութիւնը՝ Ռուսիոյ աննպաստ են և սորա շահուցը հակառակ:

— Հալիմ բաշա իշխանը տու. ջի օր Բերայ ելելով խաղիոյ ղեկավարին այցելութիւն մը տուաւ:

— Տիմիթի Արիսթարքի պէյ. ուն որ ժամանակաւ Ս. վիթիթ բաշայի ապարանքը գտնուած միջոցին, քանի մը անձաւոս. մարդոց ձեռք արկ. արկի նիւթ պարունակող արկի մը պալթ մամբը աչքերն կուրցնէր և ցարդ դէրմ. հրանց տնոցը կ'կենար, կայսր. հրաման. դադարական թոշակ մը Ի. ունք է իրեն:

—ԴՆ. զիշեր Մ. (Ժան Մէհ. մէտ Տէվէ խանը իշխելով, բազմաթիւ տնէն զօհաբացներ են: —Տեղը յոյ թերթերէն ո. մանք կ'հաւատեն թէ, մէթա. իքի անակնկալ անկմանը վրայ, խել մի դաւաճաց մէջ ժողո. վերջալին լանք խռովութիւն. նոր պատահեր են: Յայտնի չէ թէ տեղական կառավարու. թիւնք Կրեմ' են այդ խռովու. թեանց առաջին առնուլ, և թէ ինչ միջոցաւ: Իսկ վաւարքիւն էր որ կառավարութիւնն ալ սոյն չարեաց արդեարք թեթե. ցընելու համար հարկ եղած մի. ջրցներն ձեռք առնէր, և դոնէ տարի մ'ալ երկարագէթ մէ. թալիք դրամին չըջարեորութիւ. չըն և տէրութեան սնտուկներ. ընէ զլուս առ զլուս ընդուն. ու իլը:

Վրնիսկի. — Երէկուան թեր. թերնուս 2րդ երես առաջին սիւնակ 3րդ տող «հենի» բառը պիտի լլայ քերի: Նոյն սիւնակ 13րդ և 15րդ տողերուն մէջ տեղը տարող 2 տող խօսք մոռցուած բնաւով գրուիլ, իսկապէս չիթեմք է գոր. ուղղելով սպայէս պէտք է կար. դաւ, — ձիով ծնողք անդըրդ. ունի կ'մնան—իբենց ընդդի.

մութեանը մէջ, և կրտսեր զա. տակին ու այրի հարսերնին— իրենց կամացը հակառակ կ'ա. մուսնանան» . . . և ին.

Նոյն սիւնակ 30 և 31րդ տո. դը «ի զգառառութեան» բառը պիտի լլայ «ի զգառառութիւն»:

ԱԶԴ.

Ազգ. Հիւանդանոցի սեպ. հական կալուածներէն Եէտի- Գուլէի դուրսը Սբ. Յակովբայ վանքին քով գտնուած սրճա. րանը, նորպէս՝ Ազգ. Հիւան. դանոցի դէմի պարտիզին սըր. ճարանը և պտքայիէն վարձու պիտի տրուին. ո՞վ որ կուզէ վարձել՝ ներկայ թուականէս մինչև 15 օր՝ Չաքմաքճըրար Եօ. գուշը Մեծ-Նոր խան միջնա. յարկ թիւ 49 գրասենեակը թող հրամայէ հարկ եղած օրի. նական պայմանաց վրայ խօսակ. ցելու համար:

Գործակ. Ազգ. Հենդնցի Սեդէ-Մ. Հեմլէն 1880 փետր. 27 Գրտու. Ազգ. Հիւ. Մեծ-Նոր խան թիւ 49

Լ Ս Ա Ր Ա Ն
ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՅԸՆԿ.
Ի ԹԱՏՐՈՆԻ ՐԱՐԵՍԷՐ ԸՆԿ.
ԵՕՐԹԱՐԻԻՂ
Գ. ՇԷՆ—Է. ԵԷԿՅՈՅ

1880 շտր. 29 Ուր. զիշեր
Ի Ժամ 2
— օ —

ՄԱՆ Ա. — Բանախօսութիւն
— Յ. Ե. Շահաղար. — Ճանա. պարհոգութիւն ի կովկաս. — Պաթմա, Բօթի, Տփղիս, Երե. ւան, Ղմիածին, Բիւրական, Ալեքսանդրաք, Ախալքալաք և Ախալցխա.

ՄԱՆ Բ. — Բանախօսութիւն (նոյն). — Հայք և վրացիք. — Բարք, բնկերական և քաղա. քական վիճակ.

ԱԶ. — Օթեակք Ա. յարկ թիւ 1. 9 և 17 զին 1 մէհիտ: Ա. յարկ թիւ 2. 8. 10 և 16 1/2 մէհիտ, Բ. յարկ թիւ 9 1 մէհիտ, Բ. յարկ թիւ 1. 8. 10 և 17 1/2 մէհիտ, մնացեալ 22 օթեակք 1/4 մէհիտ. Աթոռք թապերաբեմի 1/4 մէհիտ. Նըս. տարանք թուաւորք 1 ղշ. ար. ծաթ. Անթիւք ազատ.

Ա. ԱԶԱՏԱԽՈՂՆԱՆ
Բենադատութիւն և Հայ քննադատք
Գրականութիւն և Հայ Մամուլ
Ի Կ. Պօլիս
Արամեան Մաքսիմ տպագ.

րութեամբ 80 երեսէ բաղկաց. եալ այս տետրակն ընդարձակ լիլիստիպական բառարանի Նախագին առաջին մասն է, որ իմաստասիրական տեսակետով ակնարկ մը կ'պարունակէ Գրա. դատութեան և Գրականութեան վրայ, վարժարանաց զարգաց. եալ աշակերտք ալ կրնան մե. ծապէս օգտիլ սոյն դրքին ըն. թերցումէն, որ արծաթ 5 դա. հեկան կ'վաճառուի Պօլսոյ և Բերայի գրավաճառաց քով:

Երէս Բանախօսութեան
Ա. ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻԻՆ, Լ ԳՈՒԹ
Բ. ԳԵՂԵՑԻԿԵՆ Լ ԳԵՂԱՐՈՒՆՍՏԲ
Ո. Յ. ՊԵՐԱԵՐԵԱՆԷ

Սոյն 90 երեսէ բաղկացեալ մատենիկին մէջ «Առաջին Տերեք» խմբի հեղինակն, իբր բա. նաստեղծ՝ գողտրիկ լեզուաւ, և իբր դաստիարակ՝ հնատիպող ոգւով կ'բացատրէ և կ'հաս. տատէ Գր. և Գեղեցիկ զգացում. ներուն ազգին մէջ զօրգացման պէտքն:

Կեդրոնատեղին է Կ. Պօլիս Եէնի ճամի Զիլինկիլլէր ճատտէ. սի թիւ 2, Ս. Ղալկասեան գը. րատունը, կ'դտնուի նաեւ ու. ըիշ զրավաճառաց քով:
Գին 5 ղշ. արծաթ

Մէրճանը իմամ-Սիւի խանի վե-
րի յարկը թիւ 30 սենեկի մէջ ամեն
օր Տաճկերէն և Ֆրանսերէն լեզ-
ուաց ինչպէս նաեւ Թուրքիտուրքեան
և Տօմարակալութեան դատախօսու-
թիւններ կ'ընթերցեն որոշեալ ժամերու
մէջ : Եւսն սենեակը նաեւ յանձն
կառնու պատրաստել տաճկերէն եւ
ֆրանսերէն լեզուներով ամեն տե-
սակ պաշտօնական և ոչ-պաշտօնա-
կան գրութիւնք, զոր օրինակ խնդ-
րագիր, բողոքագիր, Տեղեկագիր,
Համակ ելն : Արդոյ պաշտօնք յիշ-
եալ սենեակը զիմեով կրնան ա-
զահով լինիլ թէ՛ դատաւարութեան և
թէ՛ միանգամայն վերոյիշեալ գրու-
թեանց վերաբերութեամբ՝ փոյթ եւ
խնամ, ինչպէս նաեւ բանաւոր եւ
գոհացուցիչ պայմաններ պիտի զըտ-
նեն նոյն տեղը :

Թիւ 6. Արեւելեան

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌ ԶԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Պարտէսի Աշխարհագրական և
Դէպքաբանական Թարգմանի Աշխատանք
Թաւելեալ Հայկական յատուկ
անուանք

Աշխատասիրաց Ն. Ճիվանեան
Տէր և Հրատարակիչ Վ. Մարգարեան
Ճիվանեան Նշան էֆ.ի աշխա-
տասիրութիւնն եղող սոյն գիրքը որ,
8-900 էրեսէ բաղկացեալ է, ազ-
գային գրականութեան մէջ մինչեւ
ցարդ կեցած պակաս մը կը լցնէ :

Կեդրոնատեղին է՝ Մարգարեան
գրատունը ի Մէրճան. կ'դառնուի նա-
եւ ամեն գրավաճառաց քով : Գին
10 ֆրանք :

ԴԻՏԵԼԻՔ ՈՒ ՊԱՐՏԻՒՆՆԵՐ

Բազմաբոլոր Մամուրեւ էֆ.ի
աշխատասիրութեամբ ի գմբէճէ տե-
եան եղբարց տպարանէն ի սո ըն-
ծայեալ 248 էրեսէ բաղկացեալ պատ-
ուական գիրք մէկ, որ կրնա հեղի
նակին առկէ առաջ հրատարակած
օճոր ընթերցարանին լրացուցմա-
սը համարուիլ և ծաղ կսցի : Դասի
աշակերտաց ծառայելու Սոյն գործը
բաց ի ամենակարևոր գիտեցնելու
կ'պարունակէ նաեւ այնպիսի խթիւր
որք ազգ. մանկուոյն սրտի մէջ ի
մատաղ հասակէ հայրենասիրական
զգացումներ կը ներշնչեն :

Կը ծախուի Եէնի Համիդիէն-
կիրիէր ճառատէսի, թիւ 2, Դու-
կասեան գրատունը, գին 1 1/2 ֆրանք

ՀԱՄԱՌՈՑ
ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԻԻՆ
ՊԱՏԱՆԲԱՋԱՐԴ

Հրատարակիչ
ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵՆՆ
Սոյն կարևոր և օգտակար գիրք-
քոյկը, որ թէ՛ ի պէտս վարժարանաց
և թէ՛ առանձինն ուսանողաց ինչոյ
միանգամայն ծառայելու յատակ բո-
ցատրութեամբ, 1361 փայտաւոր
պատկերօք ճոխացեալ և 140 էրեսէ
բաղկացեալ ընտիր դատագիրք մէկ
գին է կէս արծաթ մհիտ, [ղողը
բնագրին գինն ըլլալով 3 ու կէս ֆր.]
Կ'դառնուի Կ. Պոլիս Սուլթան-
Համամ Եսպա էֆ. խան թիւ 17,
Նշան էֆ. և Պէրպէրեանի փողոց,
բատունը և բոլոր գրավաճառաց քով :

ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովն
բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծէ :

ծածուի ու բուժման զարգացումը ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ :
Ինչպէս որ վարը յիշուած է :

Ամեն տեսակ ֆոփի, Բատմա-
սի, մէջքի կամ փոքրեկութեան ցաւեր.
ու նաեւ Թանջք, Բօլէրա և ուր ու-
մատուան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս դեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով : Այս գաւաթ ջուրի
մէջ, դրի ապուրի մը զրգալէն աւելի
շաքար, վրան լեցուր անուշի զրգալ
մը Փանասէ աղէկ մը խառն ու
խմէ :

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուռեցքի համար դեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն բաղադ-
րութեան խմէ : Սօղացաւի, Բիւմա-
թիզմի, Ուքի ցաւի, Ստամոքսի ու
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հա-
մար դուրսէն Փանասէ քսելով աղէկ
մը շիւնու է : Այնպիսի ցաւի համար
քիչ մը բաւական փանասէ մէջ
թաթիւնով ցաւած ակուային վրայ
դնելու է :

Ամեն ատեն երբոր ցաւի մը հա-
մար դուրսէն Փանասէ քսել հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե-
լի շուտ բժշկութիւն կըլլայ :

Մարմնոյ սյրուած կամ ճմլու-
ած տեղերը բժշկելու համար վտան-
զը պատահածին պէս Փանասէն
վրան աղէկ մը լեցնելու է : Դառնա-
կով ելն. կարուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արիւնը շարժած շուտով
մը վերքը կապելու և կապին վրայէն
Փանասէ լեցնելու է մինչև որ լաւ մը
թրջի Փանասէն նաեւ արեան շրջա-
նը կարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ :

Այս ցեղն օգտակարութեանը
վրայ երկարօ է. զրեւ աւելորդ չէ
համարիմք, ԴՊՐՆՈՂՆԵՐԸ զայն
միշտ կը գովեն, ուղիւ կրնայ ան-
ձամբ փորձել. Գին ամեն է : Կը
ծախուի Միտասեան և Ընկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղա-
լաթիա Կ. Պօլսոյ

Հալաթիա ԴՇ. 27 ֆետվ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	11.22
Ցած գին	11.20
Բարձր գին	1.23
Դոց	1.24
Թ. Մարգարեւ	1170.0
ցած	1170.0
բարձր	1400.00
ժամը 11	1331.00
Բաւ. Կրկնէ ուղի	31.00
Պղինձ	60.00

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐՈՂՈՑ

(Ու. 100 ու. 1 Է-1)

Անգղ. սպի	110.05
Դաղը	87.15
Բօլ	90.04
Քրքից	81.27
Հինգնոց	215.00
Մէթալիք	230.00
Ճերմակ մէհիտ	07.10

